

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4101-13-03/2013

P/13/069

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst jednolity wystąpienia pokontrolnego po uwzględnieniu zmian wprowadzonych
uchwałą Komisji Rozstrzygającej z dnia 17 lutego 2014 r. nr KPK-415-035/2014
oraz postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2014 r. nr KPK-415-035/2014.

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/069 – Wpływ likwidacji szkół publicznych na warunki realizacji zadań oświatowych gmin.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	Marek Dalek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87509 z dnia 3 września 2013 r. Przemysław Fidecki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87510 z dnia 3 września 2013 r. (dowód: akta kontroli tom I str. 8-11)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Leśniowicach, Leśniowice 21A, 22-122 Leśniowice, numer statystyczny 000540558 (zwany dalej „UG” lub „Urzędem”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wiesław Radzięciak, Wójt Gminy Leśniowice (Wójt) od dnia 15 czerwca 1990 r. (dowód: akta kontroli tom I str. 1-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność skontrolowanej jednostki w latach szkolnych 2010/2011 – 2013-2014 (do 25 października 2013 r.) w zakresie wpływu likwidacji szkół publicznych na warunki realizacji zadań oświatowych Gminy Leśniowice.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Nieprawidłowością było zawyżenie we wrześniu 2013 r. dotacji dla Leśniowskiego Stowarzyszenia Oświatowo-Samorządowego, z przeznaczeniem na działalność Szkoły Podstawowej w Rakolupach o kwotę 18.849,33 zł.

NIK uwzględniła, że likwidacja SP w Rakolupach i SP w Teresinie z końcem roku szkolnego 2011/2012, przy jednoczesnym podjęciu w tych samych siedzibach w następnym roku szkolnym działalności przez szkoły publiczne, prowadzone przez Stowarzyszenie, przyczyniła się do uzyskania przez Gminę w roku szkolnym 2012/2013 korzyści ekonomicznych, oszacowanych na łączną kwotę 211,4 tys. zł. Likwidacja nie wpłynęła na pogorszenie warunków kształcenia uczniów, nie zmieniły się odległości zamieszkania uczniów od szkół publicznych, wykorzystano na cele edukacyjne majątek zlikwidowanych szkół.

NIK zauważyła, że od września 2013 r., po likwidacji wszystkich prowadzonych przez Gminę publicznych szkół podstawowych, znacząco spadła wysokość dotacji przekazywanych Stowarzyszeniu na działalność prowadzonych szkół podstawowych w Rakolupach i Teresinie. Zdaniem NIK, przy braku innych źródeł dofinansowania, Stowarzyszenie nie będzie mogło sfinansować z dotacji kosztów wynagradzania nauczycieli w dotychczas ustalonej wysokości.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja gminnej sieci szkół i warunki kształcenia uczniów

1.1. Zapewnienie uczniom zlikwidowanych szkół możliwości kontynuowania nauki w innych szkołach publicznych tego samego typu.

Opis stanu
faktycznego

1. W roku szkolnym 2013/2014 Gmina Leśniowice (Gmina) prowadziła dwie publiczne szkoły: Publiczne Gimnazjum im. Marii Skłodowskiej-Curie w Sielcu, do którego uczęszczało 42 uczniów (w dwóch oddziałach) oraz Szkołę Podstawową im. Tadeusza Kościuszki w Leśniowicach, do której nie uczęszczał żaden uczeń. Gmina nie prowadziła innych szkół i placówek oraz zespołu obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół (przedszkoli) i placówek¹.

Leśniowskie Stowarzyszenie Oświatowo-Samorządowe prowadziło pięć szkół publicznych, działających na podstawie zezwoleń, udzielonych przez Wójta na podstawie art. 58 ust. 3 ustawy o systemie oświaty. W szkołach tych uczyło się łącznie 334 uczniów i wychowanków w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych (łącznie w 32 oddziałach), w tym: 68 uczniów (7 oddziałów) w Szkole Podstawowej² im. Tadeusza Kościuszki w Leśniowicach (w tym 10 wychowanków), 103 (7) w SP w Sielcu (w tym 24 wychowanków), 61 (7) w SP im. Władysława Sikorskiego w Rakolupach (w tym 21 wychowanków), 48 (7) w SP im. Marii Konopnickiej w Teresinie (w tym 4 wychowanków), 54 (4) w Publicznym Gimnazjum w Sielcu.

(dowód: akta kontroli tom I str. 12-14; tom III str. 7)

2. Zmiany organizacji sieci szkół w latach 2011-2013 polegały na: zlikwidowaniu trzech szkół podstawowych (SP w Teresinie i SP w Rakolupach - z dniem 31 sierpnia 2012 r., SP z Sielcu - z dniem 31 sierpnia 2013 r.).

W roku szkolnym 2010/2011 Gmina prowadziła pięć szkół (cztery podstawowe i jedno gimnazjum), do których łącznie uczęszczało 421 uczniów i wychowanków (łącznie w 34 oddziałach), w tym SP w Leśniowicach (79 uczniów i wychowanków, 7 oddziałów), SP w Sielcu (odpowiednio 107 i 7), SP w Rakolupach (50 i 7), SP w Teresinie (47 i 7), Publiczne Gimnazjum w Sielcu (138 i 6).

Na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty Rada Gminy Leśniowice podjęła trzy uchwały z dnia 26 stycznia 2012 r. w sprawie zamiaru likwidacji: SP w Teresinie (Uchwała Nr XI/52/2012), SP w Rakolupach (Uchwała Nr XI/53/2012), SP w Sielcu (Uchwała Nr XI/54/2012). Następnie Rada podjęła trzy uchwały z dnia 15 marca 2012 r. w sprawie likwidacji z dniem 31 sierpnia 2012 r. ww. trzech szkół (Uchwały XII/64/2012, XII/65/2012, XII/66/2012). We wszystkich Uchwałach określono, że ww. szkoły zamierza się zlikwidować, a następnie likwiduje z dniem 31 sierpnia 2012 r. (§1), a uczniom zlikwidowanych szkół zapewnia się możliwość kontynuowania nauki w SP w Leśniowicach (§2). W Uchwałach o likwidacji ponadto określono, że mienie, znajdujące się w zarządach zlikwidowanych szkół, przekazane zostanie SP w Leśniowicach.

Wojewoda Lubelski w rozstrzygnięciu nadzorczym z 16 kwietnia 2012 r. stwierdził nieważność Uchwały Nr XII/66/2012 w sprawie likwidacji SP w Sielcu. Przestanką do stwierdzenia nieważności było naruszenie art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, tj. niezawiadomienie o zamiarze likwidacji SP w Sielcu w ustawowym terminie wszystkich rodziców uczniów, a także naruszenie art. 19 ust. 1 i 2 ustawy

¹ W rozumieniu art. 5 ust. 9 ustawy o systemie oświaty.

² Szkoła Podstawowa zwana dalej SP.

z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych³, tj. niezapewnienie udziału wszystkich reprezentatywnych organizacji związkowych w procesie likwidacji SP w Sielcu.

Rada Gminy Leśniowice podjęła w dniu 28 lutego 2013 r. ponownie uchwałę w sprawie likwidacji SP w Sielcu (Uchwała Nr XIX/116/2013). Uchwała ta została uchylona przez Radę w dniu 28 marca 2013 r. (Uchwałą Nr XX/126/2013) w związku z powzięciem informacji o przynależności jednego z nauczycieli SP w Sielcu do Związku Zawodowego Nauczycieli Wychowania Fizycznego i koniecznością przekazania projektu uchwały do związku zawodowego z prośbą o wydanie opinii. W tym samym dniu 28 marca 2013 r. Rada podjęła Uchwałę w sprawie likwidacji SP w Sielcu (Uchwała Nr XX/127/2013). W Uchwale określono, że szkołę likwiduje z dniem 31 sierpnia 2013 r. (§1), uczniom szkoły zapewnia się możliwość kontynuowania nauki w SP w Leśniowicach (§2), a mienie znajdujące się w zarządzie szkoły przekazane zostanie SP w Leśniowicach (§3).

W uzasadnieniach do projektów uchwał dot. likwidacji szkół przedłożonych przez Wójta Radzie Gminy określono jako model docelowy *reformy oświaty w gminie* likwidację ww. trzech szkół i umożliwienie uczniom kontynuowania nauki w SP w Leśniowicach. Stwierdzono ponadto, że *model ten nie musi tak funkcjonować, gdyż władze gminy popierają pomysł funkcjonowania szkół w innej formie, m.in. prowadzenie ich przez Stowarzyszenie, a także, że władze gminy są skłonne do udzielenia daleko idącej pomocy w prowadzeniu szkoły przez Stowarzyszenie.*

Uczniom zlikwidowanych szkół zagwarantowano możliwość kontynuowania nauki w SP w Leśniowicach, jednakże wszyscy uczniowie z likwidowanych szkół nie skorzystali z tej możliwości i podjęli naukę w szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenie. Z tego też względu nie zostali oni ujęci w arkuszu organizacyjnym na rok 2012/2013 oraz 2013/2014. Z tego też powodu, mienie likwidowanych szkół zostało przekazane w bezpłatne użyczenie Stowarzyszeniu na podstawie porozumień z 1 marca i 19 kwietnia oraz 1 września 2013 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 16-72, 128, 138-159, 225-268; tom II str. 414-415)

Przed zlikwidowaniem SP w Teresinie i SP w Rakolupach, według stanu na 30 września 2011 r., liczba uczniów i wychowanków wynosiła odpowiednio: 47 w SP w Teresinie (36 uczniów klas I-VI i 11 wychowanków klas „0”) i 51 w SP w Rakolupach (41 uczniów i 10 wychowanków klas „0”). Przed zlikwidowaniem SP w Sielcu, według stanu na 30 września 2012 r., liczba uczniów i wychowanków wynosiła 107 (86 uczniów i 21 wychowanków).

Z dniem 1 września 2012 r. w budynkach zlikwidowanych szkół powstały dwie szkoły publiczne, prowadzone przez Stowarzyszenie: SP w Teresinie i SP w Rakolupach, a z dniem 1 września 2013 r. w budynku zlikwidowanej szkoły w Sielcu powstała szkoła publiczna prowadzona przez Stowarzyszenie: SP w Sielcu.

W prowadzonych przez Stowarzyszenie SP w Teresinie i SP w Rakolupach, według stanu na 30 września 2012 r., liczba uczniów i wychowanków wynosiła odpowiednio: 48 w SP w Teresinie (41 uczniów i 7 wychowanków) i 59 w SP w Rakolupach (41 uczniów i 18 wychowanków).

(dowód: akta kontroli tom I str. 12-72, 444-484; tom II str. 165-180)

3. Lubelski Kurator Oświaty wydał cztery negatywne opinie dotyczące zamiaru likwidacji SP w Teresinie, SP w Rakolupach, SP w Sielcu (z dniem 31 sierpnia

³ Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, ze zm.

2012 r.) oraz powtórnie SP w Sielcu (z dniem 31 sierpnia 2013 r.). Uzasadniając negatywne opinie, Kurator stwierdził m.in., że dowożenie uczniów do szkoły w Leśniowicach nie ma racjonalnego wytłumaczenia w sytuacji, gdy istnieje obawa, że SP w Leśniowicach może nie pomieścić tak dużej liczby uczniów (47 ze SP w Teresinie, 50 ze SP w Rakolupach, 106 ze SP w Sielcu); likwidacja szkół wiąże się ze zwiększoną odległością dowozu uczniów, co zaburzy ich poczucie bezpieczeństwa; Gmina nie jest w stanie zapewnić wszystkim nauczycielom likwidowanych szkół pracy w innych placówkach oświatowych na terenie gminy; brak szczegółowych danych dotyczących kosztów utrzymania likwidowanych szkół.

Związek Nauczycielstwa Polskiego (ZNP) Oddział Powiatowy w Chełmie negatywnie zaopiniował projekty Uchwał w sprawie likwidacji SP w Rakolupach, SP w Teresinie i SP w Sielcu. W uzasadnieniu stwierdzono, że: nie przeprowadzono analizy kosztów utrzymania szkół przeznaczonych do likwidacji; wzrośnie koszt dowozu dzieci ze SP w Sielcu do SP w Leśniowicach; uczniowie zamiast uczyć się „w przyjaznej i przytulnej szkole” będą pobierać naukę w zatłoczonych klasach w SP w Leśniowicach. Związek Zawodowy Nauczycieli Wychowania Fizycznego Zarząd Krajowy w Białymstoku negatywnie zaopiniował projekt Uchwały w sprawie likwidacji SP w Sielcu. W uzasadnieniu m.in. podano, że prognoza demograficzna na najbliższe lata w Gminie, jak też w obwodzie SP w Sielcu, nie wskazuje drastycznej tendencji spadkowej, a jedynie stagnację.

W ramach nadzoru Wojewoda Lubelski (rozstrzygnięcie nr NK-II.4131.91.2012 z 16 kwietnia 2012 r.) stwierdził nieważność Uchwały Nr XII/66/2012 z 15 marca 2012 r. w sprawie likwidacji SP w Sielcu. Przesłanką stwierdzenia nieważności Uchwały było niedopełnienie obowiązku określonego w art. 59 ust.1 ustawy o systemie oświaty, tj. nie została wypełniona procedura związana z obowiązkiem zawiadomienia w ustawowym terminie na 6 miesięcy przed planowaną likwidacją wszystkich rodziców uczniów o zamiarze likwidacji szkoły. Gmina Leśniowice złożyła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie (WSA) w dniu 16 maja 2012 r. skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Lubelskiego. Po rozpoznaniu sprawy ze skargi WSA w dniu 5 lipca 2012 r. oddalił skargę. Gmina wniosła do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie (NSA) pismem z 22 października 2012 r. skargę kasacyjną, po rozpoznaniu sprawy 6 marca 2013 r. NSA uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania WSA. Do czasu kontroli NIK (13 września 2013 r.) sprawa nie została ostatecznie zakończona.

Wójt Gminy Leśniowice wyjaśnił, że „całemu procesowi zmian organizacyjnych szkół towarzyszył i towarzyszy szeroki odgłos medialny prasy lokalnej i centralnej, radia oraz telewizji przedstawiając najczęściej reformę w negatywnym świetle. Chcę zauważyć, że samorząd Gminy Leśniowice wykonując zadania własne w zakresie oświaty przestrzega przepisów w zakresie oświaty mając na celu dobro dziecka, które przejawia się w utrzymaniu wszystkich szkół, co zmniejsza uciążliwość, gdyż w zdecydowany sposób skraca drogę dziecka do szkoły. Działania swoje opiera na demokratycznych decyzjach za akceptacją wszystkich mieszkańców gminy Leśniowice, które zrozumiało potrzebę przeprowadzenia reformy oświatowej w gminie.”

W dokumentacji UG Leśniowice znajdują się dwa tzw. *listy otwarte* nauczycieli pracowników obsługi i rodziców uczniów SP w Rakolupach i SP w Teresinie (odręczne podpisy odpowiednio 39 i 36 osób) z września 2012 r., skierowane do Prezesa Zarządu Głównego ZNP, w których autorzy wyrażali aprobatę dla działań Gminy w zakresie zmiany organu prowadzącego i niedoprowadzenia przez Wójta do

zamknięcia szkół, a także zwracali uwagę, że baza dydaktyczna szkoły i nauczyciele nie zmienili się.

(dowód: akta kontroli tom I str. 52-58, 73-126, 130, 132-137, 383-387)

Lubelski Kurator Oświaty poinformował, że w latach szkolnych 2010/2011 – 2013/2014 do Kuratorium wpłynęły: skarga i wniosek ZNP⁴ (skarga na działania Wójta w stosunku do dyrektorów i nauczycieli szkół w Sielcu oraz wniosek o przeprowadzenie kontroli działalności Gminy w zakresie prowadzenia szkół podstawowych i gimnazjów), dwie skargi Rad Pedagogicznych SP i Gimnazjum w Sielcu (sprzeciw wobec planowanej likwidacji, skarga na nieprawidłowości w funkcjonowaniu gimnazjum prowadzonego przez Stowarzyszenie), pismo uczniów gimnazjum w Sielcu (wyrażające m.in. zaniepokojenie możliwą likwidacją Gimnazjum), skarga dyrektora SP w Sielcu (na działania Wójta w zakresie „nakłaniania” mieszkańców do zapisywania dzieci do szkół prowadzonych przez Stowarzyszenie), skarga osoby fizycznej (na łamanie prawa przez Wójta w Gimnazjum w Sielcu) oraz dwa listy otwarte nauczycieli, pracowników i rodziców SP w Teresinie i SP w Rakolupach prowadzonych przez Stowarzyszenie (dwie prośby o zaprzestanie interwencji dotyczących szkół – do wiadomości Kuratora).

(dowód: akta kontroli tom III str. 8-10)

Z informacji, udzielonej przez Wojewodę Lubelskiego, wynika, że w dokumentacji Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie znajduje się 36 pism (wystąpień) dotyczących reorganizacji szkół publicznych w Gminie Leśniowice, w tym 28 przekazanych w 2012 r. i 8 w 2013 r. Pisma dotyczyły m.in.: stwierdzenia nieważności uchwał w sprawie zamiaru likwidacji SP w Sielcu (pisma Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców, Oddziału Powiatowego ZNP w Chełmie), odwołania przez Wójta dyrektora Publicznego Gimnazjum w Sielcu (Rada Pedagogiczna, uczniowie), stwierdzenia nieważności Zarządzenia nr 10/10 Wójta Gminy Leśniowice z dnia 22 lutego 2010 r.⁵ (Rada Rodziców SP w Sielcu), arkusza organizacyjnego Gimnazjum (Rada Pedagogiczna), wniosku o przeprowadzenie kontroli w Urzędzie Gminy, stwierdzenia nieważności lub uchylenia uchwał Rady Gminy Leśniowice, wniosku do Prezesa Rady Ministrów o zawieszenie organów Gminy Leśniowice i ustanowienie zarządu komisarycznego (pisma Zarządu Głównego ZNP), niewykonania przez Wójta decyzji Lubelskiego Kuratora Oświaty w sprawie stwierdzenia nieważności zezwolenia na założenie szkół publicznych, naruszenia praw oświatowych w Gminie Leśniowice (pisma Oddziału Powiatowego ZNP w Chełmie), organizacji SP w Sielcu w roku szkolnym 2012/2013 (pisma Rady Rodziców, Rady Pedagogicznej), działań nadzorczych Wojewody w związku z działaniami organów Gminy Leśniowice (dwa pisma Departamentu Administracji Publicznej w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji w związku z wystąpieniami posłów na Sejm RP). Spośród ww. 36 pism Zarząd Główny ZNP wystosował siedem, Oddział Powiatowy ZNP w Chełmie – osiem, Rady Pedagogiczne SP i Gimnazjum w Sielcu – osiem, Rady Rodziców – pięć.

(dowód: akta kontroli tom III str. 34-38)

4. Według informacji, podanej w uzasadnieniach do uchwał w sprawie likwidacji szkół: *zmniejszająca się liczba dzieci zmusza do łączenia godzin lekcyjnych z niekorzyścią dla uczniów*, a prognoza demograficzna urodzeń w ostatnich latach na terenie gminy ma tendencję spadkową. Liczba dzieci urodzonych na terenie

⁴ Skarga Oddziału Powiatowego w Chełmie i wniosek Zarządu Głównego ZNP.

⁵ Zarządzenie w sprawie wytycznych dotyczących trybu, terminu i sposobu sporządzania arkusza organizacyjnych szkół podstawowych i publicznego gimnazjum funkcjonujących na terenie gminy Leśniowice.

gminy Leśniowice w latach 2006-2011 kształtowała się następująco: 2006 – 46 dzieci, 2007 – 42, 2008 – 42, 2009 – 44, 2010 – 40, 2011 – 32.

Liczba dzieci zameldowanych w obwodach zlikwidowanych szkół kształtowała się w latach 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 odpowiednio: SP w Rakolupach – 13, 14, 10, 10, 9, 7, 13; SP w Teresinie – 4, 4, 2, 7, 4, 9, 7; SP w Sielcu – 17, 16, 13, 13, 20, 12, 17.

Ze „Strategii rozwoju Gminy Leśniowice do roku 2015” wynikało, że liczba ludności wykazuje trwałą tendencję spadkową, średniorocznie o 2 %. W 2007 r., w stosunku do 1995 r., liczba ludności spadła o 13 %.

(dowód: akta kontroli tom I str. 192, 231)

5. Na terenie Gminy nie funkcjonowały w latach szkolnych 2010/2011 - 2013/2014 szkoły niepubliczne. W badanym okresie powstało pięć szkół prowadzonych przez Stowarzyszenie na podstawie zezwoleń udzielonych przez Wójta Gminy.

W tym okresie, trzy z czterech szkół publicznych, dla których organem prowadzącym była Gmina Leśniowice, zostały zlikwidowane przez Gminę na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty. W roku szkolnym 2013/2014 uczniowie uczęszczający wcześniej do SP w Leśniowicach (dla której organem prowadzącym była Gmina) rozpoczęli naukę w szkole prowadzonej przez Stowarzyszenie.

W powyższej sprawie Wójt Gminy Leśniowice wyjaśnił: *Gmina Leśniowice realizowała i realizuje zadanie własne, o którym mowa w art. 5 ust. 5 i art. 104 ust. 1, poprzez pozostawienie Szkoły Podstawowej w Leśniowicach oraz Publicznego Gimnazjum w Sielcu. Z przykrością stwierdzam, że z tego rozwiązania nie chce skorzystać nikt z rodziców dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu. W państwie demokratycznym zmuszony jestem do uszanowania woli mieszkańców.*

(dowód: akta kontroli tom I str. 128, 232-268)

Leśniowskie Stowarzyszenie Oświatowo-Samorządowe z siedzibą w Leśniowicach powstało w 2012 r. i zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 26 marca 2012 r. Celem działania Stowarzyszenia jest m.in. powoływanie, prowadzenie i wspieranie działalności publicznych i niepublicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych, szkół podstawowych, gimnazjów oraz innych szkół o uprawnieniach szkół publicznych.

Stowarzyszenie złożyło wnioski o zezwolenie na założenie szkół publicznych w dniu 23 kwietnia 2012 r. (SP w Rakolupach, SP w Teresinie, SP w Sielcu, SP w Leśniowicach i Publiczne Gimnazjum w Sielcu). Wójt 24 kwietnia 2012 r. wydał decyzję zezwalającą na założenie ww. szkół. Lubelski Kurator Oświaty w dniu 21 sierpnia 2012 r. unieważnił decyzję Wójta⁶. W dniu 28 sierpnia 2012 r. Stowarzyszenie złożyło ponownie wnioski na założenie SP w Rakolupach, SP w Teresinie i Publicznego Gimnazjum w Sielcu. Decyzją Wójta z 30 sierpnia 2012 r. Stowarzyszenie uzyskało zezwolenie na założenie ww. szkół. Lubelski Kurator Oświaty w dniu 8 października 2012 r. unieważnił decyzję Wójta. Stowarzyszenie w dniu 14 grudnia 2012 r. kolejny raz złożyło wnioski o założenie ww. szkół, a w dniu 16 kwietnia 2013 r. wniosek dotyczący SP w Sielcu i 22 kwietnia 2013 r. SP w Leśniowicach. Otrzymane od Wójta zezwolenia na założenie wnioskowanych

⁶ W dniu 24 sierpnia 2012 r. Stowarzyszenie złożyło do Wójta wniosek o cofnięcie decyzji z dnia 24 kwietnia 2012 r., a w dniu 27 sierpnia 2012 r. Wójt wydał decyzję nr 2/2012 o cofnięciu zezwolenia udzielonego decyzją z dnia 24 kwietnia 2012 r.

szkół - decyzje z 15 grudnia 2012 r., 16 kwietnia 2013 r. i 26 kwietnia 2013 r.- nie zostały unieważnione i nie toczy się w ich sprawie żadne dalsze postępowanie.

Stowarzyszenie, po uzyskaniu zezwoleń na założenie szkół na podstawie art. 58 ust. 3 i 4 ustawy o systemie oświaty, prowadzi od 1 września 2012 r. trzy Szkoły Podstawowe w: Teresinie, Rakolupach, Sielcu oraz Publiczne Gimnazjum w Sielcu, a od 1 września 2013 r. SP w Leśniowicach. Siedzibami szkół (w trzech przypadkach) są budynki po zlikwidowanych szkołach prowadzonych przez Gminę, a w dwóch – budynki szkół, dla których Gmina jest organem prowadzącym (Gimnazjum w Sielcu i SP w Leśniowicach, do której nie uczęszcza żaden uczeń).

(dowód: akta kontroli str. tom I str. 127, 338-346, 485-492)

Decyzje Lubelskiego Kuratora Oświaty z dnia 21 sierpnia 2012 r. i 8 października 2012 r. stwierdzające nieważność decyzji Wójta w sprawie zezwolenia na założenie (prowadzenie) szkół publicznych uzasadniono tym, że nie zostały spełnione wszystkie warunki, określone w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej przez osobę prawną lub fizyczną⁷, niezbędne do wydania udzielenia zezwolenia.

W uzasadnieniach decyzji stwierdzono m.in., że w dniach wydania decyzji zezwalających na założenie szkół publicznych budynki szkół nie zapewniały bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki (na podstawie opinii Komendanta Miejskiego Straży Pożarnej w Chełmie i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chełmie), statuty szkół nie były zgodne z przepisami ustawy o systemie oświaty, utworzenie szkół przez Stowarzyszenie nie stanowiło korzystnego uzupełnienia sieci szkół, lecz zmierzało do przejęcia dzieci ze szkół publicznych prowadzonych przez Gminę, co w konsekwencji mogło doprowadzić do likwidacji szkół gminnych.

W decyzjach Wójta w sprawie zezwoleń na założenie szkół z dnia 15 grudnia 2012 r. (które nie zostały unieważnione przez Kuratora) m.in. stwierdzono, że statuty szkół są zgodne z przepisami ustawy o systemie oświaty, Stowarzyszenie posiadało pozytywne opinie Straży Pożarnej i Inspektora Sanitarnego w zakresie prowadzenia w budynkach działalności szkół, Stowarzyszenie będzie uzupełniać system oświaty na terenie Gminy i stworzy alternatywną możliwość wypełniania obowiązku szkolnego przez dzieci na terenie Gminy.

(dowód: akta kontroli str. tom I str. 127, 338-346, 485-492; tom II str. 416-459; tom III str. 199-227; tom IV str. 1-90)

6. Wójt Gminy Leśniowice zatwierdził arkusz organizacyjny Publicznego Gimnazjum w Sielcu na rok szkolny 2012/2013, w którym nie przewidziano klas pierwszych. Po wydaniu przez Lubelskiego Kuratora Oświaty dyrektorowi Gimnazjum w dniu 3 lipca 2012 r. zalecenia opracowania i zatwierdzenia arkusza organizacji na rok szkolny 2012/2013 obejmującego klasy I-III, tzn. pełny trzyletni cykl kształcenia oraz ustalenia szkolnego planu nauczania dla klas pierwszych, Wójt zatwierdził arkusz organizacyjny zgodnie z zaleceniami dopiero w dniu 1 września 2012 r. Mimo to, uczniowie wybrali naukę w gimnazjum prowadzonym przez Stowarzyszenie.

Jak wyjaśnił Wójt, wynikało to z faktu, iż dyrektor nie potrafiła zachęcić i przeprowadzić naboru do Gimnazjum, a brak współpracy z rodzicami spowodował, że rodzice pozytywnie rozpatrzyli ofertę przedłożoną przez Stowarzyszenie

⁷ Dz. U. Nr 46, poz. 438, ze zm.

o utworzeniu gimnazjum, do którego zapisali swoje dzieci zamieszkałe na terenie gminy Leśniowice.

(dowód: akta kontroli tom I str. 128; tom III str. 29-33, 39-99, 116, 131-198)

7. Plan sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Leśniowice oraz granice ich obwodów zostały określone w Uchwale Nr XXVII/189/10 z dnia 29 kwietnia 2010 r., podjętej na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z Uchwałą sieć szkół podstawowych obejmowała cztery szkoły: SP w Leśniowicach, SP w Rakolupach, SP w Teresinie, SP w Sielcu oraz jedno gimnazjum - Publiczne Gimnazjum w Sielcu.

Zarząd Stowarzyszenia, pismem z dnia 20 maja 2013 r., wystąpił z wnioskiem do Wójta Gminy o ustalenie planu sieci szkół publicznych wraz z ich granicami obwodów dla czterech prowadzonych szkół podstawowych oraz gimnazjum, uzasadniając to m.in. tym, że Stowarzyszenie, prowadząc szkoły, chce zachować ich zasięg terytorialny. Według podanej we wniosku informacji Stowarzyszenia obwody zostały ustalone w statutach tych szkół.

Na posiedzenie w dniu 23 maja 2013 r. Wójt przedłożył Radzie Gminy do uchwalenia projekt uchwały w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjum oraz określenia granic ich obwodów. W projekcie ustalono granice obwodów dla czterech szkół podstawowych i gimnazjum, prowadzonych przez Stowarzyszenie (SP w Leśniowicach, SP w Rakolupach, SP w Teresinie, SP w Sielcu oraz Gimnazjum w Sielcu) w takim samym kształcie, jak dla szkół gminnych (w Uchwale z dnia 29 kwietnia 2010 r.), a także ustalono obwody dla dwóch szkół prowadzonych przez Gminę, tj.: Szkoły Podstawowej w Leśniowicach i Gimnazjum w Leśniowicach, których obwody objęły wszystkie miejscowości położone w Gminie Leśniowice. Jednocześnie na posiedzenie w dniu 23 maja 2013 r. Wójt przedłożył Radzie Gminy do uchwalenia projekt uchwały w sprawie ustalenia planu sieci oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Rada Gminy nie podjęła ww. uchwał.

Od 1 września 2012 r., po likwidacji SP w Rakolupach i SP w Teresinie oraz po likwidacji z dniem 1 września 2013 r. SP w Sielcu, funkcjonująca na terenie Gminy Leśniowice sieć prowadzonych przez Gminę publicznych szkół podstawowych nie była zgodna z obowiązującym planem sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów ustalonym przez Radę Gminy Leśniowice w uchwale nr XXVII/189/10 z 29 kwietnia 2010 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 128; tom II str. 410-413; tom III str. 104-106, 129, 233-237)

Przewodniczący Rady Gminy wyjaśnił, że po zasięgnięciu opinii radcy prawnego odmówił wprowadzenia do porządku obrad projektu uchwały, informując o tym Wójta. Swoje stanowisko uzasadnił trwającymi zmianami organizacyjnymi funkcjonowania szkół na terenie Gminy i tym samym, do chwili zakończenia tego procesu podejmowanie uchwały uważa za bezzasadne.

Wójt Gminy Leśniowice wyjaśnił, że kontrolę obowiązku szkolnego wykonują dyrektorzy szkół prowadzonych przez Stowarzyszenie oraz dyrektor Gimnazjum prowadzonego przez Gminę.

(dowód: akta kontroli tom I str. 128; tom II str. 161-164, 410-413; tom III str. 114)

Gmina nie posiadała uchwały w sprawie ustalenia sieci prowadzonych publicznych oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Przedłożony 23 maja 2013 r. projekt uchwały w tej sprawie nie został rozpatrzony przez Radę Gminy, jak wyjaśnił Przewodniczący Rady, niepodjęcie uchwały wynikało z tych samych powodów, co

niepodjęcie uchwały w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjum.

Wójt Gminy wyjaśnił, że ze względu na przeprowadzaną reformę oświaty, trudno było określić wcześniej sieć szkół i funkcjonujących w nich oddziałów przedszkolnych.

(dowód: akta kontroli tom II str. 161-164; tom II str. 410-413; tom III str. 114)

1.2. Zmiana warunków lokalowych nauczania uczniów po likwidacji szkoły.

Opis stanu
faktycznego

1. Uczniowie zlikwidowanych szkół podstawowych nie zostali przeniesieni do innych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę. Uczniowie ci podjęli kształcenie w publicznych szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenie w budynkach i pomieszczeniach zlikwidowanych szkół wraz z dotychczasowym wyposażeniem.

2. W związku z rozpoczęciem przez uczniów zlikwidowanych szkół nauki w nowych szkołach założonych przez Stowarzyszenie nie występowały różnice w programach nauczania stosowanych między szkołami zlikwidowanymi a szkołami przejmującymi uczniów.

(dowód: akta kontroli tom II str. 6-17)

3. Po likwidacji przez Gminę trzech szkół: SP w Rakolupach, SP w Teresinie (z dniem 31 sierpnia 2012 r.) i SP w Sielcu (z dniem 31 sierpnia 2013 r.) warunki lokalowe kształcenia uczniów nie uległy zmianie. W ich miejsce powstały szkoły podstawowe prowadzone przez Stowarzyszenie. Na mocy umów użyczenia z 1 sierpnia 2012 r. (SP w Rakolupach i SP w Teresinie) i 1 marca 2013 r. (SP w Sielcu), Gmina oddała Stowarzyszeniu w bezpłatne użyczenie nieruchomości gruntowe z posadowionymi na nich budynkami szkolnymi oraz tereny sportowo-rekreacyjne wraz z całym mieniem ruchomym (wyposażenie budynków szkolnych, pomoce dydaktyczne) celem prowadzenia działalności oświatowej polegającej na prowadzeniu szkół. Dwie umowy użyczenia (SP w Rakolupach i SP w Teresinie) zostały zawarte na czas określony od 1 sierpnia 2012 r. do 31 lipca 2015 r., jedna na czas określony od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2016 r.

Dyrektorzy trzech szkół podstawowych prowadzonych przez Stowarzyszenie (SP w Rakolupach, SP w Teresinie i SP w Sielcu) poinformowali, że warunki lokalowe kształcenia uczniów nie uległy zmianie. Poprawiło się bezpieczeństwo uczniów w związku z wykonaniem zaleceń wydanych przez Państwową Straż Pożarną i zainstalowaniem nowego hydrantu przeciwpożarowego w korytarzu szkolnym (w SP w Rakolupach). Wykonano obudowy kaloryferów w klasach i korytarzach, podwyższono balustrady na klatce schodowej (w SP w Teresinie). Doposażono SP w Sielcu w pomoce dydaktyczne, a w pracowni informatycznej wykonano prace, mające na celu wykorzystanie narzędzi informatycznych w procesie dydaktycznym.

(dowód: akta kontroli tom I str. 269-337, 347-377; tom II str. 6-17)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Zmiana warunków organizacyjnych nauczania uczniów po likwidacji szkoły.

Opis stanu
faktycznego

Dyrektorzy prowadzonych przez Stowarzyszenie Szkół Podstawowych w Rakolupach, Teresinie i Sielcu poinformowali, że organizacja kształcenia uczniów uległa poprawie. W SP w Rakolupach prowadzonej przez Stowarzyszenie od roku szkolnego 2012/2013 zajęcia odbywały się w klasach nielączonych. Wcześniej, gdy szkołę prowadziła Gmina, zajęcia były częściowo łączone dla sąsiednich klas, co

ujemnie wpływało na realizację treści programowych. W ramach większej niż dotychczas liczby godzin do dyspozycji dyrektora, zorganizowano zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów oraz zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne – zajęcia logopedyczne, rewalidacyjne, koła zainteresowań. W SP w Teresinie, prowadzonej przez Stowarzyszenie w roku szkolnym 2012/2013, było 13 godzin w klasach łączonych, podczas gdy w roku poprzednim w szkole prowadzonej przez Gminę – 47 godzin łączonych. W SP w Sielcu w roku szkolnym 2013/2014, po przejęciu jej prowadzenia przez Stowarzyszenie, nie prowadzono zajęć w klasach łączonych (w SP w Sielcu prowadzonej przez Gminę w roku szkolnym 2012/2013 prowadzono nauczanie w klasach łączonych⁸), zwiększyła się oferta pozalekcyjnych zajęć edukacyjnych, zajęć artystycznych i sportowych.

(dowód: akta kontroli tom II str. 6-17; tom III str. 232, 238)

Lubelski Kurator Oświaty poinformował m.in., że w dniu 8 stycznia 2013 r. przeprowadzono doraźne kontrole we wszystkich szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenie w Gminie Leśniowice. W wyniku kontroli stwierdzono, że warunki nauki w tych szkołach zmieniły się na korzyść w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012, kiedy organem prowadzącym szkoły była Gmina Leśniowice. Rozłączono klasy (wcześniej nauka odbywała się w klasach łączonych, czasem po trzy oddziały), zapewniono uczniom więcej zajęć pozalekcyjnych. Pracujący w tych szkołach nauczyciele posiadają kwalifikacje do prowadzenia poszczególnych zajęć i nie zmieniło się to w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012. [...] Wyniki uczniów na sprawdzianie zewnętrznym w SP w Teresinie i SP w Rakolupach nie zmieniły się na korzyść. Należy jednak zauważyć, że pierwszych wymiernych efektów w zakresie wyników nauczania można się będzie spodziewać po kilku latach funkcjonowania szkół w obecnej organizacji kształcenia.

(dowód: akta kontroli tom III str. 8-10)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Zmiana nauczycieli dla uczniów zlikwidowanych szkół.

Opis stanu
faktycznego

1. Po zlikwidowaniu trzech podstawowych szkół gminnych i przejęciu ich prowadzenia przez Stowarzyszenie, w dwóch z nich (w Rakolupach i Teresinie) zwiększyło się zatrudnienie ogółem z wymiaru 14,83 etatu do 17,5 etatu, natomiast w SP w Sielcu wymiar zatrudnionych nauczycieli nieznacznie się zmniejszył z 10,98 do 9,35 etatu.

Porównanie zatrudnienia w szkołach zlikwidowanych i przejmujących nauczycieli oraz udział procentowy nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w ogólnej liczbie nauczycieli przedstawiały się następująco:

- SP w Rakolupach przed likwidacją zatrudniała nauczycieli w wymiarze 7,44 etatu, w tym nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w wymiarze 4,94 etatu, tj. 66 % ich ogółu. Po przejęciu jej prowadzenia przez Stowarzyszenie, według stanu na 1 września 2013 r. zwiększyło się zatrudnienie (9 etatów), podobnie jak wskaźnik nauczycieli mianowanych i dyplomowanych (6,5 etatu) do 72 % nauczycieli zatrudnionych.
- SP w Teresinie przed likwidacją zatrudniała nauczycieli w wymiarze 7,39 etatu, w tym nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w wymiarze 6,0 etatu, tj. 81 %

⁸ Prowadzono nauczanie w wymiarze 23 godzin tygodniowo zajęć łączonych w klasach II i III z przedmiotów: religia/etyka, kształcenie zintegrowane, język angielski, zajęcia komputerowe, godziny do dyspozycji dyrektora.

ich ogółu. Po przejęciu jej prowadzenia przez Stowarzyszenie, według stanu na 1 września 2013 r., zwiększyło się zatrudnienie (8,5 etatu), podobnie jak wskaźnik nauczycieli mianowanych i dyplomowanych (8,4 etatu) do 99 % nauczycieli zatrudnionych.

- SP w Sielcu przed likwidacją zatrudniała nauczycieli w wymiarze 10,98 etatu, w tym nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w wymiarze 10,73 etatu, tj. 98 % ich ogółu. Po przejęciu jej prowadzenia przez Stowarzyszenie, według stanu na 1 września 2013 r., zmniejszyło się zatrudnienie (9,35 etatu), jak również wskaźnik nauczycieli mianowanych i dyplomowanych (6,31 etatu) do 67 % nauczycieli zatrudnionych.

(dowód: akta kontroli tom I str.14-15)

2. Wszystkim nauczycielom zlikwidowanych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę umożliwiono kontynuowanie zatrudnienia w zawodzie nauczycielskim w szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenie. W roku szkolnym 2011/2012 przed likwidacją SP w Rakolupach i Teresinie zatrudnionych było 8 i 9 nauczycieli, natomiast w SP w Sielcu w roku likwidacji 2012/2013 - 13. W SP w Rakolupach, spośród 8 nauczycieli, 7 podjęło pracę w szkole przejmującej uczniów prowadzonej przez Stowarzyszenie, w SP w Teresinie również 7 nauczycieli. Natomiast w SP w Sielcu jedynie 2 nauczycieli podjęło pracę w szkole przejmującej uczniów. W roku szkolnym 2012/2013 w prowadzonych przez Stowarzyszenie szkołach podstawowych (w miejscu zlikwidowanych szkół gminnych) zatrudnionych było: w SP w Rakolupach 9 nauczycieli, w SP w Teresinie 10 nauczycieli, a w roku szkolnym 2013/2014 w SP w Sielcu - 13.

(dowód: akta kontroli tom I str. 218-224, 378-382, 448, 459)

3. Średnie wynagrodzenie brutto nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenie wynosiło 2.883 zł (w Rakolupach), 3.020 zł (w Teresinie) i 3.113 zł (w Sielcu) i stanowiło odpowiednio 83 %, 83 % i 82 % średniego wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych wcześniej w tych placówkach prowadzonych przez Gminę (3.464 zł w Rakolupach, 3.649 zł w Teresinie i 3.807 zł w Sielcu).

Poziom wynagrodzenia zasadniczego w przeliczeniu na pełny etat nauczycieli zatrudnionych w szkołach (przed likwidacją) prowadzonych przez Gminę kształtował się następująco: SP w Rakolupach – od 2.222 zł do 2.995 zł, SP w Teresinie - od 2.246 zł do 2.995 zł, i SP w Sielcu - od 2.265 zł do 3.109 zł. Analogicznie poziom wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenie przedstawiał się następująco: SP w Rakolupach – od 2.306 zł do 3.109 zł, SP w Teresinie i SP w Sielcu - od 2.331 zł do 3.109 zł. Po zmianie wzrosły kwoty wynagrodzenia zasadniczego, zmalały kwoty wynagrodzenia brutto.

W nowo powstałych szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenie nauczyciele zostali zatrudnieni na podstawie umowy o pracę. Tygodniowy wymiar czasu pracy przy zatrudnieniu na pełnym etacie wynosił 40 godzin, w tym pensum tygodniowe 23 godziny dydaktyczne. Źródłem finansowania szkół prowadzonych przez Stowarzyszenie była dotacja z budżetu Gminy.

(dowód: akta kontroli tom I str. 218-224; tom II str. 6-17; tom III str. 3-5)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Organizacja dowożenia uczniów do szkół na terenie Gminy

1. Na podstawie zawartej przez Gminę umowy nr 89/2012 z 27 grudnia 2012 r. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Chełmie Sp. z o.o. (PKS Chełm) zobowiązało się wykonywać usługę dowożenia i odwożenia uprawnionych uczniów do szkół położonych na terenie Gminy Leśniowice. Z umowy wynikało, że usługa będzie realizowana do 30 czerwca 2014 r. Za jej wykonanie wykonawca miał otrzymywać wynagrodzenie 11.767,46 zł netto miesięcznie plus podatek VAT zgodnie ze stawką 8 %. Za kwotę tę, zgodnie z umową, Gmina finansowała zakup 179 uczniom miesięcznych biletów w kwocie jednostkowej 65,74 zł netto plus VAT (71,00 zł brutto). Umowa zawierała wykaz tras dowozu, liczbę uczniów dojeżdżających na trasach oraz ich długości. Zgodnie z art. 17 ust. 3 pkt 1 ustawy o systemie oświaty jeżeli droga dziecka z domu do szkoły przekracza odległości wymienione w ust. 2, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice, a do ukończenia przez dziecko 7 lat – także zwrot kosztów przejazdu opiekuna dziecka środkami komunikacji publicznej. Gmina Leśniowice korzysta z drugiego, przewidzianego w ww. przepisie sposobu realizacji zadania bezpłatnego dowożenia uczniów z domu do szkoły, tj. zwrotu kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.

Liczba uczniów objętych dowożeniem do szkół w latach szkolnych 2010/2012 – 2013/2014 przedstawiała się następująco:

- do szkół prowadzonych przez Gminę dowożono w roku szkolnym 2010/2011: do SP w Teresinie – 25 uczniów, SP w Sielcu – 63, SP w Leśniowicach – 7, do Publicznego Gimnazjum w Sielcu – 97 uczniów; w 2011/2012: do SP w Teresinie – 28 uczniów, SP w Sielcu – 65, SP w Leśniowicach – 6, Publicznego Gimnazjum w Sielcu – 91; 2012/2013: do SP w Sielcu – 76, SP w Leśniowicach – 5, Publicznego Gimnazjum w Sielcu – 55; w 2013/2014: do Publicznego Gimnazjum w Sielcu – 31 uczniów.

- do szkół prowadzonych przez Stowarzyszenie dowożono w roku szkolnym 2012/2013: do SP w Teresinie – 26 uczniów, do Publicznego Gimnazjum w Sielcu – 17 uczniów; w 2013/2014: do SP w Teresinie – 27 uczniów, SP w Sielcu – 73, SP w Leśniowicach – 2, Publicznego Gimnazjum w Sielcu – 22 uczniów.

(dowód: akta kontroli tom I str. 138-161; tom III str. 6)

2. Droga uczniów zlikwidowanych trzech szkół podstawowych do szkoły, w których kontynuowali naukę, nie uległa zmianie. Wynikało to z faktu, że w tych samych miejscowościach i tych samych budynkach powstały szkoły podstawowe i gimnazjum, prowadzone przez Stowarzyszenie. Nie wpłynęło to na zmianę dotychczasowej organizacji dowożenia uczniów do szkół i wydłużenie tras dowozu do nowych szkół.

(dowód: akta kontroli tom I str. 130)

3. Organizacja dowożenia uczniów do szkół nie uległa zmianie i nie nastąpiło wydłużenie tras dowożenia, pomimo to wydatki Gminy w tym zakresie w roku szkolnym 2012/2013, po likwidacji dwóch szkół (SP w Rakolupach i SP w Teresinie) z dniem 31 sierpnia 2012 r. wyniosły 133.206,52 zł i były wyższe niż w poprzednim roku szkolnym o 16.512,78 zł tj. o 14 % (w roku 2011/2012 wydatki wyniosły 116.693,74 zł). Wzrost kosztów realizacji tego zadania przez Gminę wynikał ze wzrostu ceny jednostkowej biletów miesięcznych finansowanych przez Gminę uprawnionym uczniom. Od 1 stycznia 2013 r., po przeprowadzonym przetargu, cena biletu miesięcznego dla ucznia wynosiła 71,00 zł brutto (65,74 zł netto plus 8 %

VAT), natomiast przed tą datą 60,00 zł brutto, co oznacza, że nastąpił wzrost ceny biletu miesięcznego o 18 %. Do 31 grudnia 2012 r. Gmina realizowała obowiązek dowożenia uczniów poprzez zakup biletów miesięcznych dla poszczególnych uczniów u przewoźnika (PKS Chełm) bez podpisanej umowy (kwota biletu 60,00 zł brutto została wynegocjowana 31 sierpnia 2011 r.).

W roku budżetowym 2012 wydatki Gminy w rozdziale 80113 (dowożenie uczniów do szkół) wynosiły 122.697,03 zł i były wyższe niż w roku 2011 (111.903,21 zł) o 10.793,82 zł, tj. o 9,6 %. Na 31 sierpnia 2013 r. wydatki Gminy w tym zakresie wyniosły 80.746,65 zł, co stanowiło 69 % planowanych wydatków na 2013 r. (116.227,00 zł).

(dowód: akta kontroli tom I str. 130, 138-161, 166-190)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność skontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3. Finansowanie zadań oświatowych Gminy

3.1. Zagospodarowanie przez gminę mienia zlikwidowanych szkół.

Opis stanu
faktycznego

1. Gmina zagospodarowała nieruchomości (budynki i grunty) oraz majątek ruchomy zlikwidowanych szkół w następujący sposób:

- Zlikwidowana z dniem 31 sierpnia 2012 r. SP w Teresinie:

Gmina Leśniowice umową użyczenia zawarła 1 sierpnia 2012 r. oddała Leśniowskiemu Stowarzyszeniu Oświatowo-Samorządowemu do bezpłatnego używania nieruchomość, stanowiącą działkę o numerze ewidencyjnym 69 i powierzchni 1,02 ha, zabudowaną budynkiem szkolnym wraz ze wszystkimi rzeczami ruchomymi stanowiącymi wyposażenie tego budynku, w celu prowadzenia działalności oświatowej polegającej na prowadzeniu szkoły podstawowej. Umowa została podpisana na czas określony od 1 sierpnia 2012 r. do 31 lipca 2015 r. Wartość księgowa poszczególnych składników mienia wynosiła: nieruchomości przekazanych protokołem z 12 października 2012 r. (budynek szkoły, budynek gospodarczy) 673.905,87 zł; wyposażenia znajdującego się w budynku szkoły – 134.903,62 zł; środków trwałych wyposażenia kuchni (patelnia gazowa, zmywarka) – 13.739,99 zł oraz zbiorów bibliotecznych (5.392 woluminów) - 11.788,94 zł.

- Zlikwidowana z dniem 31 sierpnia 2012 r. SP w Rakolupach:

Gmina Leśniowice umową użyczenia, zawarła 1 sierpnia 2012 r., oddała Leśniowskiemu Stowarzyszeniu Oświatowo-Samorządowemu do bezpłatnego używania nieruchomość, stanowiącą działkę o numerze ewidencyjnym 560/4 i powierzchni 0,8999 ha, zabudowaną budynkiem szkolnym wraz ze wszystkimi rzeczami ruchomymi stanowiącymi wyposażenie tego budynku, w celu prowadzenia działalności oświatowej polegającej na prowadzeniu szkoły podstawowej. Umowa została podpisana na czas określony od 1 sierpnia 2012 r. do 31 lipca 2015 r. Wartość księgowa poszczególnych składników mienia wynosiła: nieruchomości przekazanych protokołem z 12 października 2012 r. (budynek szkoły) 1.399.414,31 zł; budowle (min. ogrodzenie szkoły, boisko szkolne, place zabaw, sieć wodociągowa, kanalizacyjna, centralne ogrzewanie) – 486.041,55 zł; wyposażenia znajdującego się w budynku szkoły – 133.798,95 zł; środków trwałych wyposażenia kuchni (patelnia gazowa, zmywarka, kuchenka gazowa, okap kuchenny) – 30.752,18 zł oraz zbiorów bibliotecznych (4.937 woluminów) – 9.900,87 zł.

- Zlikwidowana z dniem 31 sierpnia 2013 r. SP w Sielcu:

Gmina Leśniowice umową użyczenia, zawartą 1 marca 2013 r., oddała Leśniowskiemu Stowarzyszeniu Oświatowo-Samorządowemu do bezpłatnego używania nieruchomości, stanowiącą działkę o numerze ewidencyjnym 512/2 i powierzchni 1,54 ha w obrębie wsi Sielec, zabudowaną budynkiem szkolnym wraz ze wszystkimi rzeczami ruchomymi, stanowiącymi wyposażenie tego budynku, w celu prowadzenia działalności oświatowej polegającej na prowadzeniu szkoły podstawowej. Umowa została podpisana na czas określony od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2016 r. Wartość księgowa poszczególnych składników mienia wynosiła: nieruchomości przekazanych protokołem z 30 sierpnia 2013 r. (budynek szkoły, grunty) 675.665,91 zł; wyposażenie kuchni (kuchnia gazowa, patelnia gazowa, wyparacz do naczyń, zestaw komputerowy) – 39.859,03 zł; wyposażenia znajdującego się w budynku szkoły – 164.416,97 zł, zbiorów bibliotecznych (2.235 woluminów) – 18.506,98 zł.

(dowód: akta kontroli tom I str. 234-337)

2. W dniu 1 sierpnia 2012 r. Gmina umową użyczenia, zawartą na czas określony od 1 sierpnia 2012 r. do 31 lipca 2015 r., przekazała Stowarzyszeniu w bezpłatne używanie II piętro budynku szkolnego położonego w Sielcu na działce o numerze ewidencyjny, 241/7, powierzchni 1,0038 ha, wraz z wyposażeniem pomieszczeń lekcyjnych oraz biblioteki szkolnej z księgozbiorem oraz rzeczami ruchomymi stanowiącymi wyposażenie tego budynku, w celu prowadzenia działalności oświatowej polegającym na prowadzeniu gimnazjum. Gmina zezwoliła Stowarzyszeniu na bezpłatne używanie: stołówki, szatni, klatki schodowej, łazienki, holu oraz boiska sportowego. Pozostała część budynku była użytkowana przez prowadzone przez Gminę Gimnazjum w Sielcu.

(dowód: akta kontroli tom I str. 310-311; tom III str. 101-102)

3. W związku z zapisami umów, dotyczącymi bezpłatnego używania nieruchomości wraz ze wszystkimi rzeczami ruchomymi, Gmina nie uzyskiwała dochodów z gospodarczego wykorzystania majątku pozostałego po zlikwidowanych szkołach.

(dowód: akta kontroli tom I str. 234-235, 269-270, 290-291, 310-313)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Wpływ likwidacji szkoły na zmiany w zatrudnieniu pracowników do realizacji zadań oświatowych.

Opis stanu
faktycznego

1. W SP w Rakolupach spośród 8 nauczycieli 7 podjęło pracę w szkole prowadzonej przez Stowarzyszenie. Nie było przypadku rozwiązania stosunku pracy z nauczycielami w trybie art. 20 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela. Nie poniesiono wydatków na wypłatę odpraw dla zwalnianych pracowników zlikwidowanej szkoły. Nie było również przypadku rozwiązania stosunku pracy z nauczycielami i innymi pracownikami z przyczyn przejścia na emeryturę. Jeden nauczyciel odszedł na własną prośbę. W SP w Teresinie spośród 9 nauczycieli 7 podjęło pracę w szkole prowadzonej przez Stowarzyszenie. W jednym przypadku z nauczycielem rozwiązano stosunek pracy w trybie art. 20 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela i wypłacono odprawę w wysokości 13.332,00 zł. W SP w Sielcu dwóch nauczycieli podjęło pracę w szkole prowadzonej przez Stowarzyszenie. W dziesięciu przypadkach nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielami w trybie art. 20 ust. 1 ww. ustawy. Wydatki poniesione na wypłatę odpraw dla nich z tego tytułu wyniosły 172.006,00 zł.

2. Zadania w zakresie obsługi administracyjno-ekonomicznej szkół w Urzędzie Gminy prowadziły dwie osoby z Referatu Finansowego UG Leśniowice (nie było gminnej jednostki organizacyjnej ds. obsługi administracyjno-ekonomicznej szkół).

(dowód: akta kontroli tom I str. 378-382)

3.3. Finansowanie z budżetu Gminy szkół publicznych prowadzonych przez inne podmioty i szkół niepublicznych przejmujących uczniów szkół zlikwidowanych.

Opis stanu faktycznego

1. Rada Gminy Leśniowice na podstawie art. 80 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, Uchwałą nr XIV/75/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r., ustaliła tryb udzielania i rozliczania oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji dla publicznych szkół na terenie Gminy Leśniowice prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne.

Zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 ww. Uchwały szkoły i przedszkola publiczne prowadzone przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu Gminy w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia odpowiednio: w szkołach tego samego typu i rodzaju w gminie Leśniowice nie niższej niż kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez Gminę Leśniowice, w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Leśniowice (z tym, że na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej przez Gminę Leśniowice).

(dowód: akta kontroli tom I str. 193-202)

2. Z budżetu Gminy przekazano dla prowadzonych przez Stowarzyszenie publicznych SP w Rakolupach i SP w Teresinie w roku szkolnym 2012/2013 (od września 2012 r.) dotację w łącznej kwocie 1.130.262,50 zł⁹, w tym: w 2012 r. - 356.168 zł (323.408 zł na uczniów, 32.760 zł na wychowanków) oraz w 2013 r. - 774.094,50 zł (675.497,20 zł na uczniów, 98.597,30 zł na wychowanków). Stowarzyszenie zwróciło niewykorzystaną dotację w dniu 31 grudnia 2012 r. - w kwocie 6.067,57 zł¹⁰ (SP w Rakolupach - 5.967,57 zł i SP w Teresinie - 100 zł), a następnie w dniu 28 stycznia 2013 r. - 1.056 zł (SP w Rakolupach - 524 zł i SP w Teresinie - 532 zł).

Dla SP w Rakolupach przekazano dotację w kwocie 616.673,18 zł (w 2012 r. - 185.291,20 zł, 2013 r. - 431.381,98 zł). Dla SP w Teresinie przekazano dotację w kwocie 513.589,32 zł (w 2012 r. - 170.876,80 zł, 2013 r. - 342.712,52 zł)

Dotacja udzielona w roku szkolnym 2012/2013 na uczniów klas I-VI SP w Rakolupach (522.096,16 zł) była wyższa od kwoty dotacji wynikającej z subwencji oświatowej z budżetu państwa dla ww. okresu (348.973,99 zł) o 173.122,17 zł, tj. o 49,6 %, a dotacja udzielona SP w Teresinie (476.809,04 zł) była wyższa od kwoty wynikającej z subwencji (289.978,85 zł) o 186.830,19 zł, tj. o 64,4 %. Do SP w Teresinie uczęszczał jeden uczeń niepełnosprawny (naliczanie subwencji według kategorii P2 w metryczce subwencji oświatowej - według współczynnika wagowego 1,4), do SP w Rakolupach dwóch niepełnosprawnych (naliczanie subwencji według kategorii P2 oraz P5 - współczynnik 9,5 w metryczce subwencji oświatowej).

Kontrola, przeprowadzona przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Lublinie (RIO) w dniach od 28 stycznia do 1 lutego 2013 r., w zakresie udzielenia w 2012 r. dotacji

⁹ W tym na uczniów klas I-VI - 998.905,20 zł, na wychowanków klas „0” - 131.357,30 zł.

¹⁰ W tym przypadającą na wychowanków - 5.757,03 zł.

jednostkom oświatowym, wykazała nieprawidłowości przy udzielaniu dotacji polegające m.in. na nieprawidłowym obliczeniu wysokości wydatków bieżących na ucznia, nieprawidłowym ustaleniu liczby uczniów w szkołach prowadzonych przez Gminę oraz obliczeniu i przekazaniu dotacji na uczniów niepełnosprawnych, w wyniku czego zaniżono dotacje dla szkół łącznie o kwotę 16.179,60 zł¹¹.

Dotacje dla obu szkół przekazywano terminowo do 25 dnia każdego miesiąca, zgodnie z Uchwałą Rady Gminy z 21 czerwca 2012 r.

Dotacje zostały prawidłowo ujęte w sprawozdaniach z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S Urzędu Gminy w rozdziałach 80101 (*Szkoły podstawowe*) i 80103 (*Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych*) oraz w § 2590 klasyfikacji wydatków jako dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną.

(dowód: akta kontroli tom I str. 203-217; tom II str. 160, 181-241; tom III str. 7, 103, 126, 199-227)

Począwszy od września 2013 r. (rok szkolny 2013/2014) Gmina faktycznie nie prowadziła szkół podstawowych (nie ponosiła wydatków bieżących na ich prowadzenie). Dotacja we wrześniu 2013 r. dla szkół podstawowych prowadzonych przez Stowarzyszenie została udzielona na podstawie kwoty przypadającej na ucznia (klas I-VI) w części oświatowej subwencji ogólnej.

W 2012 r. szkołom podstawowym w Rakolupach i Teresinie przekazano dotację według stawki na ucznia, wynikającej z planowanych wydatków bieżących w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę, która wynosiła 986 zł (po zweryfikowaniu przez RIO – 989,34 zł). Stawka dotacji przypadająca na ucznia klas I-VI szkół podstawowych obliczona na podstawie planowanych wydatków bieżących w sierpniu 2013 r. wynosiła 978,20 zł.

Wynikająca z subwencji stawka dotacji na ucznia klas I-VI szkoły podstawowej w Gminie Leśniowice wynosiła w 2012 r. – 568,79 zł, a w 2013 r. – 594,19 zł. Stawka dotacji na ucznia we wrześniu 2013 r. stanowiła 60 % stawki z sierpnia 2013 r. i 2012 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 203-208; tom II str. 160; tom III str. 12, 103, 199-227)

3. W dotacji przekazywanej szkołom podstawowym wyodrębniono dotacje na wychowanków oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, wobec których przyjęto inny sposób naliczania dotacji niż na uczniów klas I-VI. W 2012 r. dotację obliczano na podstawie planu wydatków bieżących rozdziału 80103 *Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych*, a w 2013 r. – w związku z wnioskami pokontrolnymi RIO - na podstawie planu wydatków rozdziału 80103 z uwzględnieniem planu wydatków w innych rozdziałach proporcjonalnie do liczby wychowanków.

Dla celów udzielania dotacji przyjęto, że oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych są tożsame z przedszkolami¹², co potwierdzone zostało w § 3 ust. 3 pkt 2 Uchwały nr XIV/75/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r., zgodnie z którym ustalenie wysokości dotacji następowało m.in. według zasady: w *przedszkolach* - *średnia*

¹¹ Według ustaleń RIO zawyżono dotację dla Gimnazjum w Sielcu o 6.714,28 zł, zaniżono dotację dla SP w Rakolupach o 20.868,50 zł i SP w Teresinie o 2.025,38 zł.

¹² Gmina nie prowadziła przedszkola.

wydatków bieżących wszystkich oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez gminę przypadająca na jednego ucznia pomnożona przez liczbę uczniów.

(dowód: akta kontroli tom I str. 193—217; tom II str. 160, 181-241; tom III str. 7, 103, 126, 199-227)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dotacja dla SP w Rakolupach na uczniów klas I-VI przekazana we wrześniu 2013 r. w kwocie 47.306,71 zł była zawyżona w stosunku do dotacji należnej wynikającej z subwencji oświatowej (28.457,38 zł) o kwotę 18.849,33 zł. Stanowiło to naruszenie art. 80 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym w przypadku nieprowadzenia przez jednostkę samorządu terytorialnego szkoły tego samego typu i rodzaju podstawą ustalenia wysokości dotacji jest kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły publicznej danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że zawyżenie wynikało z błędu rachunkowego.

Dotacja udzielona Stowarzyszeniu w dniu 23 października 2013 r. na działalność SP w Rakolupach została pomniejszona o kwotę nadmiernie przekazanej dotacji.

(dowód: akta kontroli tom I str. 193-202; tom II str. 157-159; tom III str. 11-12, 100-103, 124-125)

2. Niezgodne z art. 80 ust. 3 ustawy o systemie oświaty - do końca sierpnia 2013 r.¹³ - było także udzielanie dotacji publicznym szkołom podstawowym z uwzględnieniem odrębnych stawek na uczniów oddziału przedszkolnego i uczniów klas I-VI szkoły podstawowej. Stosownie do powołanego przepisu uprawniona do otrzymania dotacji była szkoła, a oddział przedszkolny w szkole podstawowej nie został określony w art. 80 ww. ustawy jako odrębny podmiot uprawniony do otrzymania dotacji.

(dowód: akta kontroli tom I str. 193—217; tom II str. 160, 181-241; tom III str. 7, 103, 126, 199-227)

3.4. Wpływ likwidacji szkoły na zmiany w wydatkach na finansowanie zadań oświatowych Gminy.

Opis stanu
faktycznego

1. Kształtowanie się wydatków z budżetu gminy na finansowanie zadań szkolnych i pozaszkolnych objętych subwencjonowaniem w stosunku do wysokości otrzymanej części oświatowej subwencji ogólnej oraz dotacji celowych na zadania oświatowe w latach 2011-2013 przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie		Plan roczny wg stanu na 31.08.2013 r.
		2011 r.	2012 r.	

¹³ W związku z art. 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 827).

1.	Wydatki oświatowe ogółem (działy 801 i 854), w tym:	4.498.061,89	4.327.351,90	4.794.642,00
1.1	Wydatki bieżące	4.314.854,39	4.327.351,90	4.794.642,00
1.2.	Wydatki majątkowe	183.207,50	0	0
1.3	Wydatki bieżące na zadania subwencionowane	4.007.168,85	3.970.282,79	4.324.003,00
2.	Wpływy z budżetu państwa na finansowanie wydatków na zadania szkolne i pozaszkolne, w tym:	2.928.704,97	3.032.080,15	2.977.229,00
2.1.	Część oświatowa subwencji ogólnej	2.821.209,00	2.935.113,00	2.877.229,00
2.2.	Dotacje bieżące na zadania subwencionowane	107.495,97	96.967,15	100.000,00
3.	Relacja: poz.2/poz.1.3 (%)	73,09	76,37	68,85
4.	Relacja: poz.2.1/poz.1.3 (%)	70,40	73,93	66,54

Wydatki bieżące oświatowe w roku 2012 nieznacznie wzrosły w stosunku do 2011 r. o 12.497,51 zł, a w przypadku wydatków bieżących na zadania oświatowe spadły o 36.886,06 zł. Wydatki bieżące oświatowe, w tym na zadania subwencionowane, ujęto w planie na 2013 r. (wg stanu na 31.08.2013 r.) w kwocie wyższej niż wynosiło wykonanie w poprzednich dwóch latach ze względu na ujęcie w planie kwoty odpraw dla zwalnianych nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania i kwoty zwiększonej dotacji (ze względu na wynikające z odpraw zwiększenie planu wydatków bieżących).

Wpływy z budżetu państwa na finansowanie wydatków na zadania szkolne i pozaszkolne pokrywały w 2011 r. 73,09 % wydatków bieżących na zadania oświatowe subwencionowane, a wpływy z części oświatowej subwencji ogólnej - 70,40 % ww. wydatków. W 2012 r. (w którym zlikwidowano dwie szkoły podstawowe) relacja ta wynosiła odpowiednio: 76,37 % i 73,93 %. W 2013 r. ww. relacja na poziomie planu (stan na 31.08.2013 r.) wynosiła odpowiednio: 68,85% i 66,54%. Proporcjonalne zmniejszenie relacji na poziomie planowanym w 2013 r. do relacji wykonania w 2012 i 2011 wynikało z nieujmowania w planie dochodów z tytułu subwencji wpływów z odpraw dla zwalnianych nauczycieli w 2013 r., a także ze zmniejszenia liczby uczniów w Gminie.

(dowód: akta kontroli tom I str. 191)

2. W uzasadnieniach do uchwał Rady Gminy Leśniowice w sprawie likwidacji szkół podnoszono przesłanki ekonomiczne jako jeden z czynników przemawiający za ich likwidacją. Wskazano, że sukcesywnie zmniejsza się liczba dzieci w Gminie (od 42 urodzonych w 2007 r. do 32 urodzonych w 2011 r.), co powoduje zmniejszenie liczby uczniów we wszystkich szkołach, a rosną wydatki na oświatę. Przyznana subwencja oświatowa nie wystarczała na utrzymanie szkół, w związku z czym Gmina corocznie dokładała do funkcjonowania oświaty własne środki finansowe. Zbyt mała liczba dzieci w szkołach, wysokie koszty stałe utrzymania budynków szkolnych oraz koszty płac nauczycieli spowodowały, że koszty kształcenia ucznia ukształtowały się na wysokim poziomie.

(dowód: akta kontroli tom I str. 18-71; tom II str. 1-5)

3. W roku szkolnym 2011/2012 (tj. w ostatnim roku szkolnym funkcjonowania szkół jako jednostek gminnych) wydatki bieżące SP w Rakolupach wynosiły 755.608,44 zł, a wydatki bieżące SP w Teresinie - 586.801,85 zł. Średnie wydatki bieżące roczne poniesione na jednego ucznia/wychowanka SP w Rakolupach wyniosły 11.295,27 zł, a średnie wydatki bieżące roczne na ucznia/wychowanka SP w Teresinie – 10.437,27 zł.

W roku szkolnym 2012/2013 (tj. w pierwszym roku szkolnym prowadzenia szkół przez Stowarzyszenie) dotacje udzielone z budżetu Gminy na funkcjonowanie SP w Rakolupach wynosiły 610.705,61 zł, a dotacje na funkcjonowanie SP w Teresinie - 513.489,32 zł. Średnie wydatki roczne, wynikające z dotacji w przeliczeniu na jednego ucznia/wychowanka SP w Rakolupach, wyniosły 8.717,35 zł, a średnie wydatki z dotacji na ucznia/wychowanka SP w Teresinie – 8.549,01 zł.

W roku szkolnym 2012/2013 kwota udzielonej dotacji dla SP w Rakolupach stanowiła 80,82% kwoty wydatków bieżących poniesionych na szkołę w roku szkolnym 2011/2012. W przypadku SP w Teresinie relacja ta wyniosła 87,51%. Średnie wydatki roczne na ucznia/wychowanka SP w Rakolupach poniesione z dotacji stanowiły 77,1 % średnich rocznych wynikających z wydatków bieżących, a w przypadku SP w Teresinie – 81,9 %.

Zmniejszenie wydatków i uzyskane przychody Gminy w roku szkolnym 2012/2013 związane z likwidacją SP w Teresinie wynosiły 79.831,53 zł, w tym: 73.312,53 zł - dodatkowe oszczędności równoważne różnicy między dotacją otrzymaną w 2012/2013 a wydatkami bieżącymi na utrzymanie szkoły w roku szkolnym 2011/2012, 6.519,00 zł - wpływy z rozdysponowania rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w 2012 r. (przeznaczone na sfinansowanie odpraw dla zwolnionych nauczycieli). Dodatkowe wydatki poniesione przez Gminę w roku szkolnym 2012/2013 w związku z likwidacją SP w Teresinie wyniosły 13.332,00 zł, (wydatki poniesione na wypłatę jednej odprawy z tytułu zwolnienia z pracy nauczyciela szkoły zlikwidowanej).

Zmniejszenie wydatków i uzyskane przychody Gminy w roku szkolnym 2012/2013 związane z likwidacją SP w Rakolupach wynosiły 144.902,83 zł (dodatkowe oszczędności równoważne różnicy między dotacją otrzymaną w 2012/2013 a wydatkami bieżącymi na utrzymanie szkoły w roku szkolnym 2011/2012). Nie poniesiono dodatkowych wydatków na wypłatę odpraw z tytułu zwolnienia z pracy nauczycieli szkoły.

Szacowane korzyści ekonomiczne dla budżetu Gminy Leśniowice w roku szkolnym 2012/2013 z tytułu likwidacji dwóch ww. szkół wyniosły ogółem: 211.402,36 zł, w tym: SP w Rakolupach - 144.902,83 zł, SP w Teresinie – 66.499,53 zł

(dowód: akta kontroli tom I str. 388-443; tom II str. 156; tom III str. 7, 111)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność skontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 11 kwietnia 2014 r.

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis